

- S. 460 lis. alav:n edelle: 1148 b. *Sataa* tajutaan usein transitiiviseksikin, esim.: »Tänä vuonna satoi pysyvän lumen sulaan maahan». Vrt. AIRILA SUST 58 (1928) s. 9, K. KONT alav. 1095 a mts. 19—.
- S. 462 ylimmän otsikon jälkeen lis.: [1150 a]
- S. 462 alav:ksi lis.: 1150 a. Lauseenvastikkeista ks. myöhemmin PENTTI VARTIAINEN SJ 9 (1967) s. 80—.
- S. 478 r. 5 a. lis.: HUOM. SADENIEMI Vir. 1951 s. 504—.
- S. 519 r. 4 a. on: 385, po.: 348

Merkittävä pakinakokoelma

KALLE-KUSTAA (= Iivari Kajanto) *Valitut pakinat*. Kokemäki 1968. 208 s.

Virittäjänkin lukijoille on syytä mainita vaatimattoman näköisestä mutta sisällökkäästä teoksesta, johon on valittu tunnetun lehtimiehen Iivari Kajannon (synt. 1891, kuoli 1967) — nimimerkki Kalle-Kustaan — Lallissa julkaisemista tuhansista pakinoista näytteeksi 65 kappaletta. Kokoelman toimittaja, Kalle-Kustaan poika, professori Iiro Kajanto, on nimittäin suorittanut valikoinnin siten, että enimmäkseen otetuista kirjoituksista käsittelevät vuosisadanvaihteen talonpoikaista elämää, kun taas Kalle-Kustaan mainetta saavuttanut poliittinen pakinointi on jätetty vain muutamana erittäin hyvin valitun näytteen varaan. Se maaseutu, jota Kalle-Kustaa kirjoitelmissaan käsittelee, on hänen lapsuutensa ja nuoruutensa Laitila. Laitilan talonpoikaista elämää valaistetaan 5/12-manttaalin talon nuorimman pojan näkökulmasta varsin monipuolisesti. Eniten on muistelmia arjen töistä, asumi-

sesta, ruokapuolesta ja vuoden juhlapäivistä, mutta mukana on kertomuksia myös muilta maalaiselämän aloilta, mm. yhdistysrienoista. Kalle-Kustaan tiedot tuntuvat luotettavilta: minkä hän muistaa, sen hän kertoo asiallisesti ja tyylikkäästi, ei muuta. Kieli on vahvasti Laitilan vanhan murteen makuista.

On syytä tähdentää, ettei Kalle-Kustaan pakinakokoelma ole merkittävä ainoastaan siihen sisältyvän vankan asiantiedon kannalta, vaan myös siksi, että Kalle-Kustaan parhaat pakinat ovat kirjallisesti arvokkaita. Kalle-Kustaan alakertakirjoitukset kuuluvat suomalaisen sanomalehtipakinoinnin parhaisiin saavutuksiin. Tälle kulttuurihistoriallisten muistelmien kokoelmalle toivoisikin jatkoksi valikoimaa Kalle-Kustaan poliittisluonteisista pakinoista. Sellaisen julkaiseminen toisi pakinatyyliimme tutkimuksen ulottuville varteenotettavaa ainesta.

PERTTI VIRTARANTA